

فصلنامه‌ی
توسعه‌یابدار محیط‌خزرفایایی

سال هشتم

شماره شانزدهم

بهار ۱۴۰۵

ISSN: ۲۵۳۸-۱۶۰۱

توسعه پایدار محیط جغرافیایی

سال هشتم شماره شانزدهم بهار ۱۴۰۵

ISSN: 2538-1601

صاحب امتیاز: دانشگاه شهید بهشتی

مدیر مسئول: دکتر سید حسن صدوق

سر دبیر: دکتر جمیله توکلی نیا

هیئت تحریریه:

- حسین آزادی (استاد، گروه جغرافیای دانشگاه گنت اتریش)
 فریبا اسفندیاری در آباد (استاد، گروه جغرافیای طبیعی، دانشگاه محقق اردبیلی)
 نازگل باقری (دانشیار، گروه جغرافیا و علوم سیاسی، دانشگاه تگزاس، آمریکا)
 شهریار خالدی (استاد، گروه جغرافیای طبیعی، دانشگاه شهید بهشتی)
 محمود خسروی (استاد، گروه جغرافیای طبیعی، دانشگاه سیستان و بلوچستان)
 فضیله دادورخانی (استاد، گروه جغرافیای روستایی، دانشگاه تهران)
 زهره فنی (استاد، گروه جغرافیای انسانی و آمایش، دانشگاه شهید بهشتی)
 رضا قضاوی (استاد، گروه مرتع و آبخیزداری، دانشگاه کاشان)
 عبدالرضا کرباسی (استاد، گروه ژئوشیمی محیط زیست، دانشگاه تهران)
 علی مدرس (استاد و مدیر گروه مطالعات شهری، دانشگاه واشنگتن تاکوما، آمریکا)
 اسما مهران (استادیار، دانشگاه تکنولوژی تگزاس، کالج معماری هوکایی، آمریکا)
 حمیدرضا نصری (استاد، ژئوهیدرولوژی، گروه زمین شناسی، دانشگاه شهید بهشتی)

مدیر داخلی: دکتر سمیه خالقی

دبیر اجرایی: علی مؤمنی

ویراستار فارسی: دکتر سمیه خالقی

ویراستار انگلیسی: مهرناز عنابستانی - پریسا بیکی

واژه پرداز، امور گرافیک، صفحه آرایی: لیلا احدی

لیتوگرافی چاپ و صحافی: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی

نشانی: تهران، اوین، بلوار دانشجو، دانشگاه شهید بهشتی تهران، دانشکده علوم زمین، مرکز مطالعات ناحیه‌ای و آمایش، فصلنامه

توسعه پایدار محیط جغرافیایی

سندوق پستی: ۱۹۸۳۹۶۳۱۱۳

تلفن دبیرخانه: ۰۲۱-۲۹۹۰۵۶۳۱

دورنگار دبیرخانه: ۰۲۱-۲۹۹۰۵۶۳۱

نشانی الکترونیک:

<http://www.egsdejournal.ir>

پست الکترونیک:

geography.earth.sci@sbu.ac.ir

هیأت داوران شماره شانزدهم (بهار ۱۴۰۵) بر اساس حروف الفبای نام خانوادگی:

دکتر محمود اکبری

دکتر پرویز آقایی

دکتر معصومه احمدی پری

دکتر پارسا ارباب

دکتر ایوب بدراق نژاد

دکتر مرجان بدیعی ازندهی

دکتر امیررضا خاوریان گرمسیر

دکتر پویا جودی

دکتر طاها ربانی

دکتر یوسف درویشی

دکتر سعید زنگنه

دکتر محمدتقی رضویان

دکتر علی اکبر عنابستانی

دکتر پروانه شاه حسینی

دکتر مرتضی قورچی

دکتر زهره فنی

دکتر علیرضا محمدی

دکتر لطفعلی کوزه گر

راهنمای تدوین و شرایط پذیرش مقاله در فصلنامه توسعه پایدار محیط جغرافیایی

انتشار منظم و اثربخش پژوهش‌های علمی در هر فصلنامه تخصصی، مستلزم رعایت چارچوب‌های دقیق محتوایی و شکلی است که کیفیت علمی نشریه را تضمین می‌کنند. فصلنامه علمی "توسعه پایدار محیط جغرافیایی" یافته‌های علمی در حوزه‌های علوم جغرافیایی (جغرافیای طبیعی، انسانی) و مطالعات مرتبط با توسعه پایدار را منتشر می‌کند. این نشریه چهار شماره در سال به زبان فارسی منتشر می‌شود و چکیده مقالات نیز به زبان انگلیسی ارائه می‌گردد.

فهرست محورهای موضوعی و آخرین شماره‌های منتشرشده در وبسایت نشریه در دسترس است. نویسندگان پیش از ارسال مقاله، لازم است هماهنگی موضوع مقاله با حوزه‌های نشریه را بررسی کنند. فصلنامه حاضر به‌عنوان یکی از مراجع معتبر در حوزه‌های علوم جغرافیایی و مطالعات میان‌رشته‌ای وابسته، تلاش دارد با پایبندی به استانداردهای پژوهش علمی و ارتقای سطح تولیدات دانشگاهی، بستری مناسب برای تبادل دانش و توسعه نظریه‌پردازی فراهم آورد. در این راستا، تدوین و ارسال مقالات برای فصلنامه باید با دقت کامل و بر اساس معیارهای مشخصی صورت گیرد تا روند داوری، ارزیابی و انتشار، به شکلی شفاف، یکپارچه و قابل اتکا انجام شود. چک‌لیست حاضر به عنوان "راهنمای نویسندگان"، تمامی الزامات لازم برای تهیه، تنظیم و ارسال مقاله را به‌صورت مرحله‌به‌مرحله ارائه می‌کند.

اصول و شرایط کلی پذیرش مقاله

- مقاله باید حاصل پژوهشی اصیل، علمی و دارای نوآوری باشد.
- مقاله نباید قبلاً منتشر شده یا هم‌زمان برای نشریه دیگری ارسال شده باشد.
- درصد مشابهت مقاله باید کمتر از ۱۰٪ باشد و گزارش رسمی سامانه "سمیم نور" ارسال شود.
- نوآوری و تمایز پژوهش نسبت به پیشینه باید در چکیده و پایان بخش مبانی نظری تبیین شود.
- مجله در رد، پذیرش مشروط یا درخواست اصلاح مقاله مختار است.
- مسئولیت صحت محتوا، رعایت اخلاق پژوهش و مشخصات نویسندگان بر عهده نویسنده مسئول است.
- فایل‌های ارسالی پس از تصمیم نهایی بازگردانده نخواهد شد.
- تغییر یا جابجایی نام نویسندگان پس از پذیرش امکان‌پذیر نیست.
- لازم به ذکر است که تنها مقالاتی مورد بررسی قرار می‌گیرند که طبق راهنمای نویسندگان و براساس فرمت ورد فصلنامه تنظیم و ارسال شده باشند.

فرآیند داوری و سیاست هزینه‌ها

مقالات پس از بررسی اولیه و تطبیق با الزامات نگارشی، به صورت دوسویه ناشناس برای داوران ارسال می‌شود. روند داوری شامل:

- تأیید، رد یا اصلاح از سوی دو داور
- در صورت اختلاف نظر، ارسال برای داور سوم

هزینه‌ها (مطابق آیین‌نامه وزارت علوم):

- هزینه ارزیابی و داوری دو میلیون ریال (مرحله نخست؛ غیرقابل استرداد)
- هزینه انتشار مقاله پذیرفته‌شده چهار میلیون ریال (پس از پذیرش نهایی)

فایل‌های لازم هنگام ارسال مقاله

ارسال فقط از طریق سامانه نشریه و شامل موارد زیر است:

الف. فایل مشخصات نویسندگان

- عنوان فارسی و انگلیسی مقاله
- نام و نام خانوادگی، گروه آموزشی، دانشکده، دانشگاه، شهر و کشور (فارسی و انگلیسی)
- ایمیل دانشگاهی و کد **ORCID** همه نویسندگان
- مشخصات کامل نویسنده مسئول: آدرس پستی، تلفن، ایمیل

ب. فایل اصل مقاله (بدون نام نویسندگان و در فرمت استاندارد فصلنامه)

- فاقد هرگونه نام یا نشانه نویسندگان در متن و مشخصات فایل
- بدون **Page Break**
- جداول و نمودارها به صورت قابل ویرایش (نه تصویر)
- قالب تک ستونه

ج. فایل‌های تکمیلی

- جداول و نمودارها: **Word** یا **Excel**
- تصاویر و نقشه‌ها: فرمت **JPG** یا **TIF** با کیفیت حداقل **۳۰۰ dpi**
- هر مورد به صورت جداگانه بارگذاری شود.

د. فایل مشابهت‌یابی

- گزارش رسمی سمیم نور (کمتر از ۱۰٪)

هـ. فایل‌های اخلاق پژوهش

- [فرم تعارض منافع](#)
- [فرم تعهد اصالت مقاله](#)

ساختار و حجم مقاله

حجم مقاله: ۶۰۰۰ تا ۷۰۰۰ کلمه (حداکثر ۸۰۰۰ کلمه با احتساب همه بخش‌ها)

اجزای مقاله:

- ۱- عنوان:
  - کوتاه، روشن و گویا
- ۲- چکیده مبسوط (پس از پذیرش مقاله):
  - چکیده مبسوط فارسی و انگلیسی، هر کدام ۵۰۰ تا ۶۰۰ کلمه و در ۴ پاراگراف شامل موارد زیر تدوین شود:

• مقدمه - Introduction

• مواد و روش - Materials and Methods

• نتایج و بحث - Results and Discussion

• نتیجه‌گیری - Conclusion

چکیده‌ها قبل از انتشار باید توسط ویراستار انگلیسی نشریه بازبینی و تأیید شوند.

۳- واژه‌های کلیدی:

• ۳ تا ۵ واژه علمی مطابق با عنوان مقاله

۴- مقدمه:

• بیان مسئله، اهمیت، اهداف، مرور نظام‌مند ادبیات (مبانی نظری)، پیشینه پژوهش، شکاف پژوهشی و نوآوری

۵. مواد و روش‌ها

• محدوده مورد مطالعه

• روش پژوهش: نوع پژوهش، جامعه و نمونه، ابزار، روش تحلیل

۶- نتایج و بحث

• ارائه علمی با جداول و نمودارهای استاندارد

۷- نتیجه‌گیری:

• مقایسه با پژوهش‌های مشابه، تبیین نتایج، کاربردها، محدودیت‌ها و پیشنهادها

۸- سپاسگزاری (در صورت وجود):

• قدردانی از حامیان مالی یا سازمان‌های تأمین‌کننده داده.

• تشکر نویسندگان از یکدیگر مرسوم نیست.

• سپاسگزاری بایستی بر مبنای همکاری‌های علمی باشد و قبل از فهرست منابع ذکر شود

• چنانچه هیچ همکاری علمی و مالی وجود نداشته باشد ذکر جمله نویسندگان این مقاله از هیچ سازمان یا ارگانی

کمک مالی دریافت نکرده است الزامی می‌باشد.

۹- پی‌نوشت‌ها: (پاورقی)

• معادل لاتین اصطلاحات در پایین همان صفحه (پاورقی)

اصول تنظیم جداول، شکل‌ها و فرمول‌ها

• جداول بدون خطوط بیرونی و با عنوان در بالا

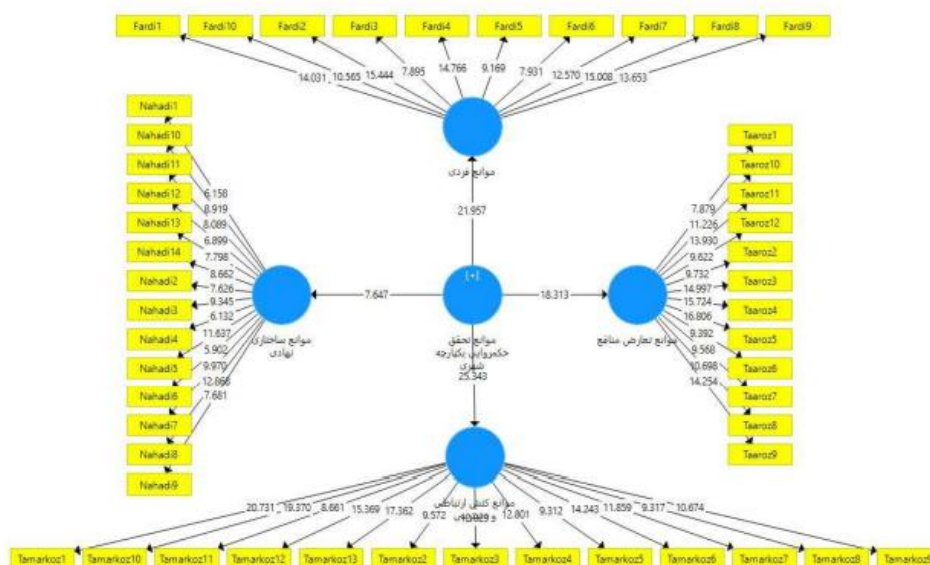
• منبع جداول و اشکال، بعد از عنوان و به شکل غیر بولد نوشته شود (همانند نمونه).

• توضیح هر جدول و شکل در متن

• تصاویر واضح و دارای مقیاس

• فرمول‌ها شماره‌گذاری شده و نمادها تعریف شوند.

• اعشار فارسی با «/» و انگلیسی با «.» نوشته شود.

شکل ۱. مدل ترسیم شده همراه با ضرایب معناداری (T) (منبع: حسین پور و همکاران، ۱۴۰۳)

جدول ۱. توزیع پرسشنامه در محلات مختلف (منبع: بیرانوند و همکاران، ۱۴۰۴)

درصد فراوانی	تعداد	مناطق شهری
۲۲/۹	۸۸	محلات حاشیه‌نشین
۱۴/۳	۵۵	روستاهای الحاق شده به شهر
۲۶/۰	۱۰۰	محلات برخوردار
۲۱/۱	۸۱	شهرک‌های از پیش برنامه‌ریزی شده
۱۵/۶	۶۰	محلات هسته شکل‌گیری شهر
۱۰۰	۳۸۴	جمع کل

رابطه ۱.

$$n = \frac{\frac{(1.96)^2(0.5)(0.5)}{(0.05)^2}}{1 + \frac{1}{249337} \left(\frac{(1.96)^2(0.5)(0.5)}{(0.05)^2} - 1 \right)} = 384$$

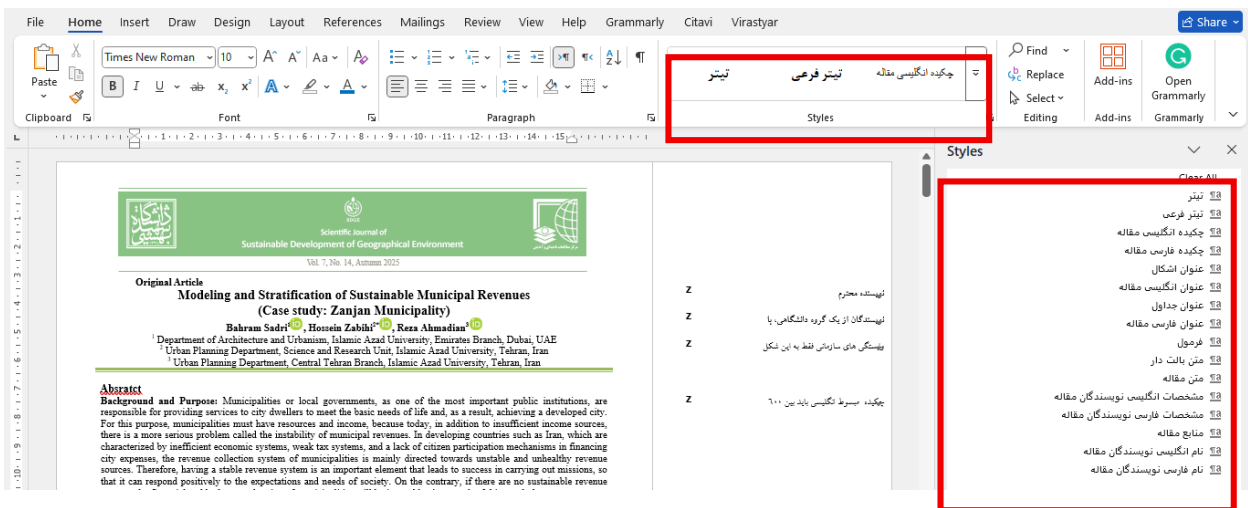
اصول حروف چینی و صفحه‌آرایی

- کاغذ A4 انتخاب شود؛
- حاشیه صفحات، از بالا ۳.۵، پایین ۲.۵، از چپ و راست ۳ می‌باشد
- فاصله خطوط Single تنظیم شود.

فونت‌ها:

اندازه	نوع قلم	بخش
۱۶	بی‌نازنین سیاه	عنوان مقاله
۱۳	بی‌نازنین نازک	نام نویسندگان
۱۳	بی‌نازنین سیاه	عنوان بخش‌ها
۱۲	بی‌نازنین سیاه	زیر بخش
۱۲	بی‌نازنین نازک	چکیده فارسی
۱۱	Times New Roman	چکیده انگلیسی
۱۲	بی‌نازنین نازک	متن مقاله
۱۰	بی‌نازنین سیاه	زیرنویس شکل نمودار
۱۱	بی‌نازنین نازک	منابع فارسی
۱۰	Times New Roman	منابع انگلیسی

- تمامی فرمت‌های مورد نیاز در بخش Style آماده شده و به راحتی برای نویسندگان قابل استفاده است.

فرمت مأخذ نویسی (روش استاندارد APA)

- فهرست منابع: مطابق APA ویرایش هفتم (همه منابع در متن و فهرست انگلیسی نویسی شوند)
- سال انتشار میلادی درج شود.
- یک نویسنده (Timperio, 2004)
- دو نویسنده (Appleyard & Lintell, 1972)
- بیش از دو نویسنده (Timperio et al., 2004)
- در صورتی که بیش از یک منبع درون متنی به طور هم زمان استناد می شود، منابع باید در یک پرانتز و به ترتیب با علامت «؛» از هم جدا شوند؛ مانند:
- (Rezvani et al., 2019; Karimi & Ahmadi, 2021; Hosseini, 2023).
- نکته: به علائم نگارشی جدا کردن منابع لطفاً توجه شود
- ارائه منابع و مأخذ در انتهای مقاله باید بر اساس ترتیب حروف الفبا، با قلم Times New Roman 10 و مطابق با شیوه استناددهی APA انجام شود. نمونه هایی از ارجاع منابع به شرح زیر است:

Book:

Rahimi, M. and Karimi, A., 2020. Principles of sustainable geography. Tehran: University Press, 420 p.

Article:

- Akbari, A. (2022). Exploring the factors of the organizational structure of knowledge management in the libraries of medical universities. *Health Information Management Journal*, 18 (6), 286-290. doi: 10.52547/jipm.37.1.59. [In Persian]
- Haunschild, R., & Bornmann, L. (2022). Relevance of document types in the scores' calculation of a specific field-normalized indicator: Are the scores strongly dependent on or nearly independent of the document type handling?. *Scientometrics*, 127(8), 4419-4438. doi: 10.52547/jipm.37.1.59
- Vakkari, P., Chang, Y. W., & Järvelin, K. (2022). Largest contribution to LIS by external disciplines as measured by the characteristics of research articles. *Scientometrics*, 127(8), 4499-4522. doi: 10.52547/jipm.37.1.59
- Wheeler, J., Pham, N. M., Arlitsch, K., & Shanks, J. D. (2022). Impact factions: assessing the citation impact of different types of open access repositories. *Scientometrics*, 127(8), 4977-5003. doi: 10.52547/jipm.37.1.59

- چنانچه منبع فارسی به انگلیسی بازگردانده شود در انتها عبارت (In Persian) ذکر شود
- لینک فعال به صورت Hyperlink در پایان هر منبع ذکر شود.
- ضروری است شناسه منحصر به فرد DoI یا DOR یا هر دو در انتهای ارجاعات هر مقاله درج گردد.

فهرست مقالات

- ۱ شهر هوشیار؛ بازاندیشی در مفهوم شهر هوشمند
محسن رفیعیان؛ عباس کلانتری سرچشمه
- ۱۷ نقش متاورس در شبیه‌سازی بحران و پشتیبانی از تصمیم‌گیری در برنامه‌ریزی شهری با تأکید
بر ریخت‌شناسی و پایداری محیطی: مطالعه موردی دبی
بهناز امین نیری، داریوش ستارزاده، منوچهر طبیبیان، لیدا بلیلان اصل
- ۳۶ بررسی تاثیر آلودگی‌های محیط زیستی بر سلامت شهری با تاکید بر عدالت اجتماعی (مطالعه
موردی: محلات شهر رشت)
میلاذ بابایی الیاسی؛ علی اکبر سالاری پور
- ۵۲ نقش واگرایی منطقه ویژه اقتصادی بوم در توسعه شرق کرمان
محمد رضا ابولی؛ ذبیح اله چهارراهی؛ علی حسینی
- ۷۲ فراتحلیل مطالعات تأمین مسکن گروه های کم درآمد ایران
سجاد جوکار؛ لطفعلی کوزه گر کالجی
- ۸۸ شناسایی مؤلفه‌های مؤثر بر شهرشاد بر مبنای شادی ادراک‌شده شهروندان در محله مینودر
قزوین
فریبا ملکی؛ زینب عادل؛ ملیحه باباخانی؛ سحر خلج
- ۱۰۶ ارزیابی کیفی آسیب پذیری ساختمان های شهرک رشدیه تبریز به لحاظ پایداری در زمان زلزله
امیر بخشی زاده؛ اکبر عبدالله زاده طرف؛ نورمحمد منجری
- ۱۲۳ بررسی تأثیر توسعه سواحل مکران بر روابط ایران و هند
علیرضا کلانتری؛ حمیدرضا محمدی؛ ریباز قربانی نژاد؛ محمد حسن نامی